

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek csak ismert korszakból fogadtatnak el.
 Kiszárolt nem adatna vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A szállításhoz minden garandőr díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETTÉSI DÍJ:
 Hivatalos hirdetéseknek: Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 80 kr.
 Kiemelt díszbetűk a körzettel ellátott hirdetésekért termékek azerint minden 10 centiméter után 5 kr számítanak.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén” nyomdába küldendők.

Európaiasodás és nemzetiség.

Az emberiség művelődés-történelme gyakran mutat fel ellentéteket. Esmék áramlata jellemzi a korokat s nincs boldogabb kor annál, amely az ellentétes eszméket kiegyenlíteni törekszik és nincs boldogtalanabb, mely elzárkózik a nagy elmék s nagy nemzetek eszméitől. Az alkalmazkodás elve nemcsak a természetben, hanem a népek fejlődésében is érvényesül. Aki ellentáll, elvesz, vagy örökös tengődésre van ítélve a történelem logikája által. Az ellentétekhez alkalmazkodni kell az egyének a társadalomban, a nemzetnek az egyetemben, ha részt akar venni az emberi nem művelődésének munkájában. Ellentétek voltak, vannak, lesznek mindenütt. Ezek kiegyenlítése képezia közös feladatot, ez adja a tetterőt, ez tüzi ki a célt s irányt a munkára.

Századunkban is új eszmék kerültek felszínre; voltaképen régiek, mely kiváló férfiak agyában nyugodtak s most a köznép széles rétegeit áthatották és az ezekből felmerült ellentétek bonyodalmakat teremtetek, melyekből, előre láthatólag, csak a jövő nemzedék fogja, ha ugyan fogja, a kibontakozást megtalálni, de tény, hogy a jelen század végével sem tűnhetnek el anélkül, hogy az eszmék tisztítása által a feladatot meg ne könnyítsék a jövő előtt.

Egyik fontos és eredményeiben be nem látható ellentét az, amely e sorok élén áll. Nemünk rohamos fejlődése áthidalhatatlan gátakat állított az emberek csoportjai közé.

Nyelv és kultúra a nemzetek között nagyobb és természetesebb ellentéteket képeznek, mint a hegyek és vizek. Azoknak áthidalása nehezebb, mint emezeké, mert mesterséges eszközök által el nem érhető. És mégis a történelem logikája ennek a

merő lehetetlenségnek a megoldására törekszik.

Kétezer éves törekvése a nagy elmék hatalmának, hogy a különálló nemzeteket közös eszmék alá egyesítsék és bevonják mindnyájukat egy általános fejlődés keretébe, melyben a széthúzó elemek valamely összeható erő által egységgé forrasztassanak. Hosszu időn át a vallásban vélték megtalálni azt a „vis centripetalis“-t. Véres tapasztalatok árán jutott érvényre az a meggyőződés, hogy egy olyan „par excellence“ egyéni érzület, mint a vallás is, egyesíthet ugyan nagyobb köröket, de az egész emberi ség általa és vele egységes formába nem hajlítható.

A vallás különféle alakzatai mellett e században egy új formáció fejtett ki, melyet nemzetiségnek neveztek el.

Minden kis népfaj meg akarja őrizni hagyományát, a hagyományokkal együtt a nyelvét. Bármily csekély arányban is nyelvi és érzelmi függetlenségre törekszik mindenik. Ami veszendőséggel fenyegeti nemzetiségét, attól elzárkózik, ha különben még oly üdvös is lenne rá általános emberi szempontból. Az elméket és szíveket egyesíteni törekvő tudomány és humanizmus ideálja merő fantómnak bizonyul; a művészet csak a kiválóbb körökre hat. Lelkesíteni valóban csupán egy idea képes: a nemzetiség.

Hazánkban, pedig itt a történelem, a közös sors van hivatva egyesíteni a nyelvben és eredetben elvált csoportokat, szintén háborúság fenyegeti a hegemoniát.

Az új eszmeáramlat történelmünk közös sorsosai elé is csalogató képeket állított s izgatólag hat a nemzetiségekre, mint szomjas emberre a délibáb.

A harc lassu menetben, de erő kifejtéssel indul. E küzdelem közepette hangzik

felénk az európaiasodás jelszava. Ha minden erőnk arra kellene is fordítanunk, hogy ősi nemzetiségünket a mi hazánkban diadalra juttassuk: akkor sem szabad elzárkózunk e mindenfelé szétáramló európai eszméktől. A nyugat tisztult szellemet terjeszt. Ettől nem szabad elzárkózunk. A kínai fal s a muszka ortodoxia elzárhatják népüket ez idegenszerűség elől, éppen úgy mint őseink „extra Hungariam“-ja, de köszönet nincs benne; mert tespedést s erkölcsi romlottságot idéznek elő és ha a faji hagyományokat körülzárják, egyszersmind megtartják a faji hibákat, melyek nélkül mi épp oly kevésbé szűkölködünk, mint az egyetemességtől elzárkozó többi nemzetek.

Csüggedt lelkek kívánsága károsnak kikiáltani minden újítást. Károsnak mondták pl., s tán ma is kesereg rajta néhány öreg ur, hogy nemzeti viseletünkről lemondunk. Pedig az volt az első határozott lépés, mely az európaiasodás útjára vezette népünket. S a mint külsőleg egy csapással európaiasakká lettünk, úgy kell gondolkodásunknak is átalakulnia. Ebből az átalakulásból nemzetiségünkre kár nem származhat. Az u. n. nyugati polgárosodás, az emberi vonások felülkerekedése a nemzetiek felett, a társulás iránt való érzék, az európai eszmék irodalma iránt való érdeklődés: át fogják hatni nemzetünket s ezek fognak biztosítani számunkra felsőbbiséget a nemzetiségi küzdelemben! Le fogjuk teljesen vetkőzni a régi kor civilizációellenes Pató-Pálságát; nem fogjuk sajnálni a táblabíróság áldásos idejét, melyből csak a méltóság veszett ki, a többi fenmaradni látszik köznépiükben.

Ezer éves ifju nemzetünk. Szíve, lelkesedése magyar marad, értelme, művelődése és gondolkodása európaias lesz. Az idegenszerűséget akklimatizálja a nemzeti geniusz, mint az olasz venyigét meghonosí-

TÁRCA.

Üzött, üzött...

Üzött, üzött szakadatlan
 A szenvedés örült láza,
 Mig fáradtan rogytam össze
 Boldogságom siralmára.
 Mint a szíven sebzett galamb,
 Itt vergődik tépett lelkem,
 Keserveim gyászéjjelén
 Egy haldokló sohaj lettem.

Meddig tart még e szenvedés.
 Meddig sorvaszt e mély bánat,
 Oh, szólj lelkem édes alma,
 Meddig sirjak még utánad?
 Fájdalmimtól összetörve,
 Tenger kinnal küzdök érted,
 S te reményem bitor mezét
 Hitvány koldusronggyá téped.

Jöjj, szerelmem szép angyala,
 Derítsd föl már bus lelkemet.
 Oszlads széjjel homlokomról
 A borongó gyászfellegét.
 Leheld halvány ajkaimra
 Bibor ajkad égő csókját,
 Oh csillapítsd e szenvedést,
 E lázas szív kinos szomját.

Holosnyay Cirill.

Jászai Mari asszony s az Elektra.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Szofokles, az ókori tragédiák hármasságának teremtője és fejlesztője közül az egyik, társának, *Eszkilusz* nak, felfogását a jellemzés dolgában nem követte. *Mig Szofokles* koráig a jellemzés alig szorított az általános ismert emberi bűnök vagy erények sablonszerű megalkotásánál egyébre, addig ő e merevséget semmibe véve, nem általánost, köznapit, amely magasztosságában is megszokottá vált az egyformaság által, hanem úgy nevezett egyedi jellemeket iparkodott festeni, alkotni.

Az egyedi jellem megalkotására az embernek, mint ilyennek, a külső világgal folytatott harca, a „strugie of the life“ ezernyi ezer példát szolgáltat. A lélek akarata ellenkezésbe jön egy más, idegen akaratallal s készen van a tragédia. Nagy lelkek akarataknak tudatára ébrednek s önbecsük, hol tulbecsülvé, hol valódi értékükben latolgatva, harca, a létezők elleni harcra, készíti őket. Ezen elmondások a gondolkodó lény *bensejében*: okozzák a nagyszerű változásokat a *külső* életben. S mi egyéb ez, mint a tragédia lényege?

Szofokles elleste ezt az életből és e mesteri alkotásával — mert fogásnak nem nevezhetjük — vérből és husból álló jellemeket, tehát igazi embereket vezetett a színpadra. Ezen igazi emberek különböző jellemének kölcsönös egymásra való hatásából fejlődött azután, egész természetiességgel, a dráma, tragédia cselekvénye.

De ezen cselekvény egyszerű, mondjuk egy

cél felé törekvő, dacára az azt fejlesztő jellemek különböző voltának, sokoldalúságának. És épen e sokoldalúságot életűntető jellem megalkotása a *színpadon* csak mester-kezekben válik élvezhetővé. Ha olvassuk *Szofokles* tragédiáit: valami benső, állandó benyomás alig marad lelkünkben az elolvasás után ép azért, mert azt *látunk* és *hallunk* kell *egyszerre*, hogy róla helyes képet alkossunk magunknak.

Elektra-ja is, olvasva, száraz; majdnem élvezhetetlen s honnan van mégis, hogy valóságos lán, mit nem egyen „Elektra lán” nak neveztek, vett erőt az embereken ezen darab látása alkalmával? Ennek igen egyszerű a nyitja. Ugy van *megjatsva*, amint eddig még nem volt s talán emberöltők mulva is alig lesz.

Jászai nemcsak megteremtette *Elektra*-t, hanem annak összes nehézségein könnyű szerrel diadalmaskodik is az ő sajátosságán egyedi tehetségével, eredeti felfogásával, páratlan művészetével és gazdag fantáziájával.

Jászai a szenved sek nagy ábrázolója. Teljes életében, mit a színi pályán eltöltött, *erő* és *akarattal* jellemzi őt. Soha lány, érzélgős, naiv nem tudott lenni; soha odaadó, örömben uszó még a szerelem ábrázolásában sem volt. Nem sikerült neki. De ahol a szenvedés, e lépten nyomon elbukkanó kísértője az ember életnek, tükröződött vissza szerepében: azt mesterien alkotta meg, utóérhetetlen! Rakodczay Pál *Jászai Mari* mint *Elektra* című kis tanulmányában azt mondja, hogy „akár nemeslekkü, akár ördögi asszonyt ad, akkor leghatalmasabb *Jászai Mari*, ha szenved.” És ez nagyon, de nagyon találó megjegyzés; és ugyan-

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

totta a magyar égalj alatt és világhírűvé tette a Hegyalja.

Ez az európaiasodás biztosítja számunkra a győzedelmet ebben a hazában, hol a számarány és a történelem a mi kezünkbe adta a hatalmat. Itt mi fogjuk az európaiasodás világországát terjeszteni.

A ki meglátja a világosságot, az velünk halad; a ki nem látja, vak, csak botorkál és örvénybe zuhan!

Mikrosz.

Vármegyei ügyek.

Betegápolás. A kir. belügyminister a Zemplén-vármegyei kórháznak 1892. évi költség-előirányzatát jóváhagyólag tudomásul vette, s a napi betegápolás díját 65 krban állapította meg.

Uj körjegyző. Győry Béla okl. jegyzőt, mult hó 20-án, egyhangulag szécs-keresztúri körjegyzővé választották. Szép vonása a bizalomnak, írja tudósítónk, hogy a sürgős aratási idő dacára község-választói kevés kivétellel mindnyájan megjelentek az egyhangú választásra.

Hírek a nagyvilágból.

A francia flotta látogatást tett az oroszországi vizeken. Sándor szerb király oroszországi útjában, valamint a francia hajóraj látogatásában kifejezését látják a szerb és francia nemzet erős rokonszenvének Oroszországgal szemben, aki az európai hármasszövetségre hármasszövetséggel készül feladni. Az ugynevezett független orosz lapok tulajdáró lelkesedéssel ünnepelték a francia vendégeket, kiket látogatásával maga a cár is megtisztelt.

Kolera. Délnyugati-Ázsiában, úgyszintén északi Afrikában a kolera, mint évről-évre menve tenni szokta, ismét hozzáfogott a lakosság tizedeléséhez. A tengervidéki európai hatalmasságok, közöttük Magyarország is, messze menő óvintézkedéseket tettek, hogy a kolera átragadásának útját vágják.

Hírek az országból.

Mátyás király szobra. Kolozsvár városa rég elhatározta, hogy Mátyásnak, az igazságos királynak, szobrot emel. E végből gyűjtő iverket bocsátott ki s ime ma, néhány év után, 54000 ft van egybegyűjtve, mely gyűjtéshez vármegyénk közönsége is csinos összeggel járult. A magyar nemzet megértette, mit akar Kolozsvár s lelkesen karolta fel az ügyet. Maga Pest-Pilis-Solt-Kiskun és még néhány vármegye nem kevesebb mint 8000 ftal járult a szoboralaphoz. Azonban ez még mind csak félmunka. Most egy millió 10 kros szelvényt bocsátottak ki, melyből, ha 100,000 ft gyűlne be, az összeg már elegendő lenne a szobor fölállítására.

A közigazgatási törvényjavaslat részletes tárgyalása csigalépésekkel halad előre. Több mint egy hete, hogy az 1. §. fölött vitakoznak, helyesebben szólva; a drága időt agyonbeszéléssel

csak ott olvastam, hogy »Jászai igazi eleme a harcban kifáradt és végerőködésben újra kiegyenesedő nő lelkülete«.

Azért sikerült neki oly remekül az *Elektra* megalakítása. Mert, lássuk csak, mi is a tárgya az *Elektra*-nak?

Tudnunk kell, hogy *Szofokles Elektra*-ja minden bizonyosság szerint egy trilógiának, három színműnek, a középső része. Az előrészét, amely bevezető résznek mondható, s az utolsó darabot, mely az egész trilógiának befejező része, mindaddig föllelni nem sikerült. Tartalmát körülbelül mindkettőnek sejtjük csak, de bizonyossággal megállapítani alig tudjuk. A bevezető az *Atridák* átkát, hogy az egész nemzetség a család tagjainak kezei által muljék ki a világból, amiért ősatyjuk, *Tantalusz*, az istenek elé egy lakoma alkalmával saját fiát tálalta fel — tartalmazza. A befejező rész ezen átok alól való felmentését tárgyalja. Ez átok alól az *Atridák* házat *Ifigénia* önfeláldozása menti meg. Gyönyörűen feldolgozta e témát *Goethe* »Iphigenia in Tauris« című drámájában. A középső rész, *Elektra* szintén a régi átoknak még érvényben létezését tárgyalja egy eklatáns példával, az anya gyilkosságával. *Apollo* isten meghagyásából, ugyanis és *Elektra*-nak, néniének ösztönzésére a fiatal *Oressztész*, aki a lókisi királynál növekedett, hazajövet, anyját, *Kliemneusztrá-t* *Egiztosa*-szal együtt, ki viszonyt szőtt az asszonyval, megöli. Így áll boszút atyjának, *Agamemnon*-nak, meggyilkolásáért és nővéreinek, *Elektra*-nak, sanyargatásáért.

Elektra, ez a sokat szenvedett nő, kinek élet-öröme a folytonos anyai-zaklatás miatt kialudott, magába zárkozik, elgületlenkedik s folyton az édes boszúra gondol.

fecserlik. A függetlenségi párt nem tágit, a szabad-elvű párt és a szőnyegen lévő kérdésben vele egyetértő mérsékelt ellenzék pedig nem enged. Minden jel arra mutat, hogy a képviselőházat feloszlatják. Az új választás majd alkalmat nyújt az országnak arra, hogy a javaslat mellett vagy ellen választókerületenként állást foglaljon.

Világkiállítás Budapesten. *Baross* Gábor, kereskedelmi minister, a délmagyarországi iparkiallításat Temesváron megnyitván, ez alkalommal mondott beszédében megpendítette az eszmét, hogy Magyarország fenállásának ezredéves megünneplése világkiállítás rendezésével fog egybekapcsolatni.

Különlélek.

(A király az égetteknek.) Ófelsége Izbugya-Hosszúmező tűztől károsult lakosainak 400 ftot adott.

(Legfelsőbb adomány.) Ófelsége a király, kabinetirodája útján, *Artim* András valaskóczi g. k. lelkésznek 30 ftot. — *Marikovszky* János egresi tanítónak pedig 15 ftnyi adományt adott.

(Személyi hírek.) *Melcsér* Gyula, Borsod-vármegye alispánja, ma egy hete városunkban érkezett, hogy másnap, mint a belügyminister által delegált bíró, szerepeljen egy olyan vizsabayozási kérdés tárgyalásánál, melynek elintézésében vármegyénk alispánja, kifogásolt érdekeltviszonya miatt részt nem vehetett. *Melcsér* alispán vasárnap délután, pár perccel amint Ujhelybe érkezett, látogatást tett főispánunknál. — *Rohonczy* Gedeon, országgyűl. képvis., e napokban városunkban időzött, honnan Szőlőskére ment az *Andrássy*-féle szőlő-telep megtekintésére. — *Szendrey* Jánost, a helybeli m. kir. posta-hivatal derek főnökét, két hónapra Tatra-Füredre rendelték ki az ottani posta-hivatal vezetésére.

(Kinevezések.) Az igazságügy minister *Farkas* Bálint ujhelyi kir. törvényszéki joggyakorlót, a gálszécsi kir. járásbírószághoz, — *Stépan* Géza szerencsi járásbírószághoz joggyakorlót az ujhelyi kir. törvényszékhez, — *Horváth* Mihály ügyvédjelöltet pedig a homonnai kir. járásbírószághoz aljegyzőkké nevezte ki.

(Az ujhelyi főgimnázium ügye) immár nyert ügy. Semmi kétség többé, sőt egészen bizonyos, hogy a 7 ik osztályt az 1891/92-iki tanítás évére a jövő hó 1 én megnyitják. Legjobb forrásból merítjük híreinket, hogy a megegyezés kultusz-minis-terium és a kegyes tanítórend kormánya között immár létesült. A rendkormány, pár nappal ezelőtt kelt leiratában, felhatalmazta a főgimnázium igazgatóját és a rendház fejét, hogy a 7 ik osztály ideiglenes helyiségeül szolgáló termet, úgyszintén a 7-ik osztályban működő piarista számára megkiváncsolt lakószobát a társasházban haladéktalanul hozassa rendbe. *Evégből* *Ormándy* Miklós dr. intézeti igazgató és az ujhelyi k. r. társház feje a vállalkozó építészszel már megkötötte a szerződést, hogy a fensőbb helyen elfogadott és jóváhagyott terv és költségvetés szerint a társház keletre néző második emeletén egy iskola-termet, a tanárnak szobát renováljon és az épület-szárnyat új tetőzettel lássa el. A 7-ik osztály befogadására szolgáló terem és a tanár lakásául szolgáló szoba s ezek berendezésének költsége a város által meg-

Ezt, a szenvedő nőt, ábrázolta *Jászai*. Ábrázolta úgy, amint az ő gazdag fantáziájában magának megalkotta: egyedileg, önállóan, utóérhetetlenül és oly természetességgel, hogy már magában a külső megjelenésben benne van *Elektra* nak egész jelleme; benne van szenvedő életének egész képe; benne van a daccal párosult boszuállás kinyomata.

Fantáziájának eredetiségéről egy róla szóló bíráltiban ezeket olvastam nem régeből: »Az ő fantáziájának műhelye a testi megjelenés, a mimika«. Mert *Jászainak* nemcsak hangjában van művésze, vagyis nemcsak deklamálni tud és tud természetességgel, hanem arcjátéka olyan, hogy sokszor többet fejez ki az élőszóval elmondottaknál.

Példa erre azon jelenése, amidőn *Oressztésznek állítólagos hamvvedrét eléje állítják.*

Aki ezt a jelenést látta: az meghajol *Jászai* ephaliss alkotása előtt; az a művészetet, ezen isteni szikrát, bámulva bámulja *Jászai* ban.

En ezt a jelenést tartom a legremekebbnék; mások is, és pedig sokan, annak tartják. Annál jobb, mert így tanúkra hivatkozhatom.

Mikor leborul az elé a hamvveder elé s halkan, majdnem suttogva beszél hozzá; amikor finoman, gyöngéden simogatni kezdi, mintha attól félne, hogy az edényben nyugvó port álmában, örök, zavartalan álmában, megháborgatja; mikor a halk beszédből zokogásba megy az előbb lassu, majd szaggatott sirásba, majd ismét szivszaggató nyöszörgésbe; mikor a fájdalom annyira erőt vesz rajta, hogy fuldokló csuklásától csak alig érthető, töredezett hangokat ad; mikor haját tépve vergődik a kintől lesujtottan: nincs szó, mely a művészetét igazán és valójában kifejezni tudná! A

szavazott évi szubszidiumot, illetve a társadalom áldozatkészségéből begyűlt pénzalapot fogja terhelni; ellenben a régi tetőzetnek ujjal való felcseréléséről a rendkormány saját pénztárából gondoskodik. A dologban egészen más jogi természetű kérdés a főgimnáziumi helyiség kiépítésének kérdése és a 7 ik s 8-ik osztály, úgyszintén a rajzterem, fizikai múzeum, tanári és főgimnáziumi könyvtár stb. mellékes termek elhelyezésének az ügye. E kérdéseknek szerződészerű precizozásával a városi képviselőtestületnek egy külön küldöttsége foglalkozik *Dokus* Gyula járási főszolgabíró elnöke alatt. Arról tehát, hogy az új épület ügye még ebben az évben kőműves kézbe kerüljön, az idő előrehaladottsága miatt most szó sem lehet, de egészen bizonyos, hogy a jövő év tavaszán igen. A cél azonban, vagyis a 7 ik osztálynak szept. 1-ével történő megnyitása e hó folyamán el lesz érve, a zülőknek és a tudás magaslataira törekvő tanuló ifjúságnak régi reménye meg lesz valósítva. Hala mindazoknak, kik a nehéz feladat megoldását csüggedetlen közremunkálásukkal megkönnyíteni segítették. Mult számunkban, midőn a hála adóját tolmácsoltuk, két egyénről, kiket pedig az első sorában kellett volna említenünk, megfeledkeztünk; ezek *Dokus* Ernő, a s.-a-ujhelyi választó kerület országgyűlési képviselője és *Ormándy* Miklós dr. főgimn. igazgató. Mikor a főgimnázium ügye egy vagy más okból, itt vagy ott megfeneklett: amaz szóval, emez írásban minden alkalmat megragadtak, hogy a félelem és aggodás közt evező ügyet előre menni segítsék. Köztudomásu dolog ez ma. Nem is a jelen, de a jövőendő emlékezet okáért jegyezzük föl érdemeiket. Sokáig leljék legtisztább örömeiket ők is a legifjabb főgimnázium megizmosodásának látásában!

(*Jászai* Mari) a magyar Sarah Bernhard, mult hó 30. és 31-én két estére terjedő vendég szereplésével szerencseltette városunkat. A legnagyobb tragika látogatásának híre lázba ejtette a műpártoló közönséget. Mint búcsújáró nép a templomba, seregestül rajzolt a nézőség is színházunkba s kivált a második este, *Elektra* előadásakor, még a kakas-ülöket is, szinte a rogyásig, előzönlötte. Volt falrengető taps, lázas éljenzés, hódolatok koszorúk és bokréta átnyújtása, szóval mindabból bőven, mit az igazi művészet hatása a lelkesedés pillanataiban teremt. — *Jászai* Ujhelyben való szereplésének méltatását mai tárcánkban találja az olvasó. Itt még csak azt említjük föl, hogy *Jászai*, kedves emlékekkel gazdagodva, *Csóka* szinigazgató társulatával további vendég szereplés végett tegnap utazott el Ujhelyből Ungvárra, — magával vivén mindnyájunknak osztatlan ragaszkodását és tiszteteltét.

(Ezred-összpontosítás) A cs. és kir. 14 ik huszár-ezred helyben átomásozó csapatai csütörtökön, mult hó 30-án reggel, vonultak T.-Terebesen át Nagy-Mihályba, hol az ezred összpontosítás történik. A m. kir. honvéd-tisztek egész Csörgögig kísérték őket. Mint értesülünk, huszáraink csak a jövő hó 10-én érkeznek vissza.

(Eljegyzés.) *Frommer* Mór, helybeli kereskedő, e napokban váltott jegyet *Friss* Herman polgártársunk kedves leányával, *Fáni* kisasszonyval.

(Uj szikviz-gyár.) *Éhler* Gyula, okl. gyógyszerész, átvette a *Pintér*-féle szikviz-gyár vezetését

Folytatás a mellékleten.

fájdalomnak illetően fokozatos és természetes kifejezése az életből van elvesve. Vele zokogunk, vele sirunk, vele fohászunk, vele görcsösen fuldoklunk. Magával ragad bennünket akarunk ellenére is; mert azt a hűrt penditi meg lelkünkben, mely *érsébeink* csomópontja. A részvétből, szánalomból, mit a szerencsétlen *Elektra* iránt érzünk, lassan és fokozatosan sajgó kin, égő fájdalom támad bennünk és egyszerre azon a fokon vagyunk, mintha mi is annak a koporsója előtt állanánk, azt siratnók igaz sirással, aki nekünk legkedvesebb, volt akit lelkünk lelkéből szerttünk, imádtunk.

Feledjük környezetünket; feledjük az egész külső világot. . . Nem jut eszünkbe a mai kor vallás erkölcsi bölcsellete; nem a mi társadalmi viszonyunk és annak kiváncsága; önkéntelenül átsuhanunk a mai politikai elvek fönállásán és — szánjuk a jóval két ezer és háromszáz évvel ezelőtt *Szofokles* által megirt *Elektra*-t.

Szánjuk s vele érzünk, ha *Jászai* alakítja; mert az ő játéka megrendít; megrendít különösen az indulatosabb kítőresekben s ott, ahol a nemesebb érzelmek nyilvánulása vannak. S mindezekben a plaszticitás az, mely az ő alakítását fenomenálissá teszi.

Az ő *Elektra*-előadása valóságos színpadi ünnep. Ünnepe a hallgatóságra és a nézőre; olyan öröm-ünnep, amit hamar-napok alatt senki, de senki emberfia el nem feled.

Uraim, le a kalappal *Jászai* ezen örökbecsű alakítása előtt.

Kapás.

s azt egy új találmányú „Barnet & Forster“-féle pompás szerkezetű angol géppel szerelte fel, amely, mint volt alkalmunk látni, óránként 200 üveg szifont és 100 üveg gázot bír előállítani. A szikvizet vegyileg tiszta, folyékony szénsavból (s nem dolomit és vitriolból) állítja elő a gyár. Nagy figyelmet érdemlő ujtás az is, hogy, a belügyminis- ter legújabb rendelkezésének megfelelően, a szikvizet ólomtól mentes cinkkupakkal ellátott üvegekbe töltik. Mint kémiailag egészen tiszta, egészséges és kellemes üdítő italt ajánljuk az új szifonokat úgy az orvosok, mint a fogyasztó közönség figyelmébe. Még csak azt említhetjük föl, hogy a szifon-üvegek fején ezután is a „Pintér Ferenc S.-a. Ujhely“ cég- nyomás lesz olvasható, s így könnyen rá lehet ösmerni az új szikvizgyárból kikerült üvegekre.

(Az időjárásról.) Hetedik hete mult, hogy ugyszólván mindennap esik. A közben eltelt egy- két szép napért bőségesen büntetve voltunk sok- szor naphosszant szakadót záporokkal. Így volt e héten is. Szerdán délután s rá másnap reggel úgy ömlött az eső, mintha kiszakadt volna a felhő fe- neke. Változatos csak annyi volt ezekben a leg- utóbbi záporokban, hogy erős mennydörgéssel és hatalmas villámlással jártak. Panaszkodnak, sőt kétségbe vannak esve a gazdák, hogy az aratás- hoz fűződő reménységük java részét elmosták az idej nagy esőzések. Az összehordott élet ott vesz- tegel, ott romlik az isten esője alatt, szárnya- kon nem lehet a szérükre szállítani, a tarlókon pedig lehetetlen járni, mert tengelyig súlyed bennük a kerék. A próbacselepek silány eredményt mutatnak. A lisztnék kesernyés íze van, mert a mag csirázásnak indult. Csak az a vigasztaló, hogy a kapás növények paradicsomi szépek. Három méter magasságra nőtt kukorica nem is ritkaság; a cukorrépa kővére hizott; a takarmányrépa emberfő-nagyságu s egymást túrja ki a laza talajból; a tök hordónyi nagyra poho- sódott; a krumpli akkora, mint egy nagy ember ökle, de a romlásból lehet félteni, kivált a felföldön, ott pedig ebből telik ki a szegény nép eledele. Ha az eső hosszas szünetet tartana, még annyi mennyi jót remélhetnénk. De száraz időre még ma is ke- vés kilátás van.

(A két angol festő turista) Miss Fletcher és Miss Le Quesne, a mult héten újlag elláto- gattak városunkba, hová az általuk is megbámolt Tátrából jöttek le. Csütörtökön este felkeresték a színházat, megnézték *Jászai Mária*-ját. Az angol történelemből merített dráma láthatólag meg- hatotta őket. Különbözik pedig Jászait többszörösen megörökítették vázlatkönyvükben. Egyik-másik rajzuk a színházban uralkodó egyiptomi sötétség dacára is fotografiai hűségű volt Pénteken d. e. szintén vázlatgyűjtéssel foglalatokodtak a heti piacon, mely látogatottság tekintetében fölért egy kis országos vásárral. A délután egy részét *Mussa Gyula*, itt időző párisi és londoni levelezőnk, régi ismerősök kalauzolására mellett a *Sátorhegy* meg- mászására fordították. A hegyről kinálkozó festői látvány elragadta őket. Utolsó estéjüket *Dókus Gyula* vendégszerető házában töltötték, magyar- angol dalok és zongorajáték mellett. Utjuk innen Debreczenbe visz, hol a város ötös fogatja vár reájuk, hogy körülhordozza őket a magyar Saha- rán, a Hortobágyon.

(Szódavizes üvegek elkobozása) Bebizonyí- tott tény, hogy az ólomfejú szódavizes üvegek használása az egészségre leletle ártalmas, mint hogy a vízben lévő savak az ólmot feloldják és így a szervezetbe jutván gyakori ivás után méreg- ként hatnak a szervezetre. Ebből folyólag az ólomfejes üvegek használatát a belügyminis- ter tiltotta és elrendelte, hogy forgalomba csakis 1% ólmot tartalmazó, vagy attól mentes ónfejek bo- csájthatók. Ujhelyben a minis- ter ezen már régebben kiadott rendelkezésének miként történő foganatosítá- sáról e napokban szerzett meggyőződést a rendő- ség, bejárván az öt szódagyárat. Úgy értesültünk, hogy előírás szerint való gyártást csakis az *Éhler* gyógyszerész által vezetett *Pintér*-féle szikviz gyár- ban találtak. A többi gyár berendezése is kielégítő, azonban ezekből majd kétszáz olyan üveget kellett elkobozni, melyek nem feleltek meg a belügymi- nisteri rendelet kívánalmainak.

(A királyi törvényszékről.) Mint annak idején olvasóinkkal közöltük volt, *Virga* Jánost, az o- lizsakai postahivatalnál alkalmazott postakocsist, f. évi február hó 27-én, este kilenc és tíz óra közt, midőn a postát egylovos talyigán a lizsakai vasúti állomásra szállította, az országúton, az állo- mástól alig ezer lépésnyire fekvő kőhid mellett, ismeretlen tettes megtámadta s fejére irányzott hat fejsze csapással leterítette. A tettesnek azon- ban a postakocsist kirabolni nem sikerült, mert a neki iramodott lovat megállítani nem tudta s a posta érintetlenül érkezett be a rajta eszméletlen állapotban fekvő *Virga* Jánossal az állomásra. *Virga* János, dacára a fejére kapott súlyos sérel- meknek, két hó lefolyása alatt teljesen felgyógyult. A nyomozat azonnal megindult ugyan, de mivel az esetről tanuk nem voltak jelen, *Virga* pedig, ki útbá igazíthatott volna, tovább egy hétnél esz- méletlen állapottban volt, eleintén eredményre nem

vezetett. Később *Virga* magához térve, megne- vezte támadóját *Fekete* Miklós vámos-ujfalusi lakos személyében, kit is aztán a csendőrség nyomban letartóztatott. *Fekete* Miklós, egy állás és foglal- kozás nélkül való segédtanító, az áldozatával tör- tént szembesíttetése után, tettét töredelmesen beis- mertte, elbeszélvén, hogy ő, mivel a tanítói oklevelet meg nem szerezte, segédtanítói állásától pedig 1890. év közepén elmozdították, nagybátyjánál, *Molnár György v.-ujfalusi* lakosnál, élős ödött. Mint afféle ingyenélő az időt legcélszerűbben vélte agyonütni azzal, hogy naponta kijárt az állomásra az érkező és induló utazó közönség nézésére. Így február 27-én este is kísértelt az állomásra, ott az időt a vasúti szolgálattal eltrécselte s 9 órája tájban haza felé indult; de meggondolván, hogy csavargásáért nagybátyja korholni fogja, elhatározta, hogy egy sétát tesz *Lizskára* s addig majd nagybátyja is elalszik s hazatérést nem fogja észrevenni. Amint a fentebb említett kőhidhoz ért, eszébe jutott, hogy ő a hid alá napokkal ezeltől egy általa talált fej- szét rejtett s most ezt a vadállatokkal való eset- leges találkozásra védőeszközü magaához vette. E pillanatban jött vele szembe a postakocsi, mely- nek láttára eszébe jutván nyomoruságos helyzete, pillanat alatt elhatározta, hogy a postakocsist leüti és a postát kirabolja. Szándékát nyomban meg is valósította, mert amint a kocsi mellette elhaladt, a kocsist a fejszével hátulról fején vág- ta. Ez az első csapásra nem esett le, tehát másod- szor is hozzá vágott, mire áldozata a kocsi elő- részébe bukott, de a ló folyton tovább haladván, még negyszer fején vágta az eszméletlenül fekvő kocsist. Ezalatt a kocsi közel érvén az állomás előtt levő korcsmához, a felfedeztetéstől tartva, *Fekete* elmenekült s a posta kirablását meg sem kísé- lte. E bűnygyben mult hó 27-én volt a végtár- gyalás. Vádolt, ki úgy látszik, hogy vizsgálati fogsága alatt alapos büntetőjogi tanulmányokat tett, a végtárgyaláson beismerő vallomását vissza- vonta s azt a mesét gondolta ki, hogy ő a csen- dőrmester tanácsára ismerte be a tettet, mert ez azzal biztatta, hogy beismerés esetén szabad lábra fogják helyezni, de különben is félt a csendőrtől, mert a lapokban sokat olvasott ezek brutálisáról. Minthogy azonban a kereszt- kérdések alatt vádolt beismerte, hogy a brutális csendőrök egészen humanusan bántak el vele s a vizsgálóbíró sem alkalmazott ellene tortúrát, — a királyi törvényszék vádolt visszavonását nem fo- gadta el, hanem őt *szándékos emberölés kísérlete miatt hat évi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte.* Az ítélet ellen vádolt, ki legcsekélyebb megilletődést, vagy bűnbánást sem tanusított. (sőt az egész végtárgyaláson kedélyesen mosolygott, miert az elnök nem egyszer rendre is utasította.) valamint a kir. ügyész is felebbeztek.

(Házi multság.) Mult hó 25-én, Anna este- jén, nagyszámu és előkelő társaság gyűlt egybe nemcsak Zemplén vármegyéből, hanem a szoms- zéd Abaujbol is *Metzner Béla* radi földbirtokos vendégszerető házában, hogy a házi kisasszony nevestéjét megünnepeljék. A társaság tagjai közt voltak: *Sennyey István* br. orsz. képviselő, *Hammersberg Jenő* kir. tsvzéki elnök, *Nemes Lajos*, kir. tanfelügyelő, *Nemes Ferenc* sáros- pataki jogtanár, *Szerviczky Ödön* és *Téglásy András* földbirtokosok stb. A házi urnak és házi asszonyok magyaros vendégszeretete és Anna leányuknak kedvessége eltüntették még nyomát is minden feszességnek s a sok szép hölgy jelen- léte táncra csábította még azokat is, kiknek csak nagy ritkán, ünnepies alkalmakkor perdül már táncra a sarka. A táncosnők nem panaszkodhat- tak, mert alig engedett nekik pihenést a tánced- velő ifjuság s még másnap déltájban is javában szolt a zene, amelynek andalító hangjai mellett a szép táncosnőkre tekintve bizonyára sok táncosnak eszébe jutott: „hej csak ez éjszaka tizenhárom napig tar- tana!“ A táncmultságot lukullusi lakoma szaki- totta meg, amelynél *Komjátj Béla* ev. ref. lelkesz a házi urra és családjára, majd a kisasszonyra, *Pintér István* szintén az ünnepekre, — *Metzner Béla* vendégeire, *Nemes Lajos* az Abaujbol jelen voltakra mondtak felköszöntőt. A multságról minden meghívott a legkellemesebb emlékek- kel távozott, éltetve a házi gazdát és kedves csa- ládját. A hölgyek közül jelen voltak: *Bárczy Ilona*, *Csuka Jolán* és *Margit*, *Hammersberg Anna* és *Elza*, *Kun Sarolta*, *Metzner Anna* és *Sarolta*, *Ra- gályi Ilona*, *Szerviczky Margit* és *Gabriella*, *Téglásy Róza* és *Boriska* (Abauj-megyéből) *Viczmány Róza* és *Isabella*, *Bárczy Balázsné*, *Dókus Józsefné*, *Hammersberg Jenőné*, *Metzner Béláné*, *Ragályi Béláné*, *Viczmány Ödöné*. — *Csoltói*.

(Orkán.) B. Keresztúrból írják: Az örökös esőzések után, mult hó 29-én, délután 5 óra tájban, mennydörgés és sűrű villámlás közt, iszonyu orkán dult városunk és határunk felett. A vihar élőlákát csavart ki tövestül, az esőradat mint egy tenger hömpölygött nemcsak az utakon, hanem a mező- kőn, réteken és legelőkön is. A mezőkön a keresz- teket, a réteken a boglyákat fenekestől felforgatta, széthányta; az utakat beiszapolta, az épületeket megrongálta. Most már csakugyan kesereghet

gazdaközönségünk a Hegyalján, mert bora egy kanállal sem lesz, miből pedig csak egynehány évvel ezeltől is egy közönséges gazda 2—3000 forintot árult, a jelenlegi aratás pedig soknak még a vetőmagot sem fogja megadni, sőt ha van is valami mag a kalászbán, az is most már nyirkos, később pedig dohos lesz. A szénát, ha valamiképen összehordatjuk is, barmaink azt csak a végszük- ségben fogják megenni.

(Halálozás.) Megilletődéssel vettük a követ- kező gyászjelentést: A sárospataki népbank mint szövetkezet igazgatósága és tisztikara, mély rész- véttel jelenti, hogy *Tatár Lajos*, népbanki könyvelő, az intézetnek 20 éven keresztül hű és buzgó hiva- talnok, folyó hó 28-án, délután 1 és fél óraker, életének 48-ik évében, több havi súlyos szenvedés után elhunyt. A boldogult hült tetemét folyó hó 30-án, délután 4 óraker helyezték a s.-pataki ref. temetőben örök nyugalomra, nagy részvét közt. Béke hamvaira!

(Tűz.) Bodzás-Ujlakon mult hó 29-én ki nem derített okból tűz támadt. Erős éjszakai szél kedve- zett a tűz tovább terjedésének és így csakhamar 16 lakóház lett a melléképületekkel együtt a lángok martalékává. Az épületek nagyobb része bizto- sitva volt.

(Engedelem kéregetésre) A kir. belügymi- nister *Or. Volova* község g. k. hitközségének meg- engedte, hogy templomuk felépítése költségeinek beszerzése céljából az ország területén 3 hónapon át kegyes adományokat gyűjthessen.

(Az 1848—49-iki szabadságharci emlékek) kiállításának rendezői több értékes festményt ren- deltek meg oly célból, hogy azokat a becsesebb s értékesebb tárgyakat beküldő kiállítók közt díjak gyanánt osszák ki a kiállítás befejeztéig. E fest- mények közt *Kollarz*nak két, igen sikerültnek mondható, képe van. Az egyik a *Kossuth* cze- glédi beszédjét hallgató nagy közönséget látjuk, hogy mily lelkesedéssel és (a képen jól kifejezett) áhita- tal vették őt körül a derék alföldi magyarok. Az előtérben állók közül többen leborulva hallgatják *Kossuthot*. E kép párja azt a híres jelenetet ábrá- zolja, mikor *Kossuth* czeplédi beszéde után másnap több ezer (minden fegyvert fogható) ember lelke- sedve indul Pest felé kaszákkal, fejszékekkel és aj- kukon a *Kossuth*-dallal. Azt állítjuk, hogy itt hang- zott föl először a mi kedves nótánk, hogy: „*Kos- suth Lajos* azt izente.“ Szerzőjét ma sem tudjuk. E képeken kívül életnagyságu *Kossuth*-mellképet olajba festve is kapnak mindama kiállítók, akik nagyobb számu vagy akik egyes, de igen érdekes dolgokat küldenek. A többi kiállító is kap élet- nagyságu fénykép-imitációt *Kossuth* képéből. Min- den küldemény az 1848—49-iki szabadságharci ki- állítás rendezőinek Budapestre, a fővárosi vigadóba címzendő.

(A jég pótlása.) A legnehezebb kérdések közé tartozik nyáron, ott a hol jég nincs, az hogy mi módon lehet gyorsan romló tárgyakat, élelmi szereket, különösen húst, hosszabb ideig a rom- lástól megóvni. Ennek több módja van. Először: Étélünk és italunk nyáron is friss marad, ha az il- lető üveget, illetőleg edényt pincében friss sós vízbe állítjuk. Másodsor: Kövessük a japánok példáját, a kik a húst nyáron porcellán edényekbe teszik, annyi forró vizet öntenek rá, hogy elborítsa, a vizre pedig olajat öntenek, mely a levegőt nem bocsojtja át és a hús friss marad. Igen fontos sze- repe van itt a forró víznek, melytől a hús felüle- tén levő fehérje megolvad s a konzerváláshoz je- lentékenyen hozzájárul. Harmadsor: a vaj. Ez is sok gondot és kellemetlenséget okoz nyáron a gazdasszonyoknak. Egy okos angolnak az a prakti- kus gondolata támadt, hogy a vajhoz egy kis szén- savas nátront (szódát) kell tenni, mely ugy a friss, mint a sózott vajat megóvja a kellemetlen íztől, melyet akkor kap, ha melegben hosszabb ideig áll. Három font vajra elég 3 1/2 drakma szóda. A friss vajból az író előbb jól ki kell gyurni. A kellemetlen ízt bizonyos sav képezi, s ha ezt al- kalinnal neutralizáljuk, a kellemetlen íz rögtön megszűnik. Zsirhoz, szalonához a szódát szintén használhatjuk.

Irodalom.

A *Vasárnapi Ujság*, 26-iki száma a következő érde- kes tartalommal jelent meg: „*Temesvár és kiállítása*“ (9 képpel.) *Borostyáni Nándortól*. — „*Alkonyatkor*“ *Költemény*. *Mares Ödöntől*. — „*Szépáttant*“ *bürokr.* *Elbeszélés* *Bede Jóból*. — „*A forradalom*“ *Haitiban*. (Hippolyte tábornok, a köztársaság elnökének arcképevel. — „*Az ég csodái*“ *Wil- fried de Fouville* cikke. — „*A német császár*“ *Londonban*. (2 képpel: 1. a város által rendezett lakoma a Guildhallban. 2. A walesi herceg által rendezett kertü multság Marlborough- houseban.) — „*Saint Germain*“ *gróf*. Történelmi elbeszélés. *Le Notre* után. — „*Az orosz trónörökös*“ *körutjáról*. Egy orosz lap cikke. — „*Az ivóvíz*“ *Pasteur* felolvasásából. — „*Az élel- mezés statisztikája*“ — „*A román királyné*“ és *Vacarescu* kis- asszony. (Arcképekkel.) — „*Halálra ítélt állatok*“ — „*A Balatonon*“ (5 képpel *Balaton-Füredről* és *Siófokról*). *Dr. Ko- vács Dénestől*. — *Irodalom és művészet*. — *Köztársaság* és egyesületek. — *Egyveleg*. — *Sakkjáték*. — *Képtalány*. — *Mi újság*. — *Halálozások*. — *Szerkesztői* *mondanivaló* — *Heti naptár*.

A *Vasárnapi ujság* előfizetési ára negyedévre 2 ft a *Politikai Ujdonságok*-kal együtt 3 ft. — *Ugyancsak* a *Franklin-Társulat* kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a *„Képes Néplap”* legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 1 ft.

A magyar románok és a magyar nemzet címmel jelent meg a magyar főiskolák ifjúságának válasza Románia egyetemi ifjúságának emlékiratára. A válasz-irat anyaga a bukeresti ifjúság memorandumában a magyar nemzet ellen világgá bocsátott alaptalan és meggondolatlan vádakra cáfolatát képezi. E válasz-irat, mely eléggé terjedelmes, nagy fontosságú is egyúttal. A melegség, mely belőle szétsugárzik; a higgadság, mely minden sorát jellemzi; a békítő szellem, mely lépten nyomon kiérkezhető; a meggyőző érvelések halmozása szépen és műgondalal összeállítva párosulnak a meghamisítatlan történelmi tények igazságának elősorolásával s világosan, érthetően győznek meg bennünket a magyar nemzet álláspontjának igazvoltáról. A csinosan kiállított füzetet melynek ára 30 kr. melegen ajánljuk mindenki figyelmébe. Megrendelhető Budapesten, a Tud. és Műeg. Olvasókörnél Lipót-utca 25. szám.

Magyar írók jellemzését tartalmazza a „Képes Családi Lapok” legutóbb megjelent 30-ik száma Tolnai Lajos tollából, ki „A Vidék és költői” cím alatt megindított nagy-érdékű cikksorozatát folytatva, ezen közleményében tüzetesebben foglalkozik az erdélyi írókkal. Mondhatni, ez az első pártatlan ismertetés, mely eddig magyar lapban megjelent. Ne is legyen senki, ki ezen cikket olvasatlanul hagyja! E cikksorozat is mutatja, mennyire igyekszik a szerkesztő. Az említett kitűnő cikken kívül egyéb mulató és érdekes közlemények is fordulnak elő a „Képes Családi Lapok” 30-ik számában, ilyen például „Akkor és most”, Palotai Ákos rajza, melyben megkapó közvetlenséggel ír le egy kis epizódot Natália szerb királyné életéből. Részünkről a legmelegebben ajánljuk e kitűnő folyóiratot, melynek előfizetési ára: Egész évre 6 ft., fél évre 3 ft., negyedévre 2 ft 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest, V. Nagy-Korona utca 10. szám.

A legelkébb és legváltozatosabb szépirodalmi képes hetilap a „Képes Családi Lapok”, melynek legutóbbi 29. száma a szokott értékes és változatos tartalommal jelent meg. Van benne Prém József jeles íróktól egy igen szép elbeszélés, van továbbá Müller Kálmán tanár tollából egy érdekes cikk a szeszről és dohányról, mely kérdés a legutóbbi időben élénk vita tárgyát képezte különösen a francia sajtóban. Tölgyessy Mihály egy humoreszkkal, K. Beniczky Irma egy közérdekű társadalmi kérdés fejtegetésével (Váljunk-e?), Darab Lajos egy életképpel járul hozzá a lap szellemi részének emeléséhez. Már ezen rövid vázlat is — a többi apróságokat nem említve, — igazolja a fenebbi állítást. Részünkről a legmelegebben ajánljuk olvasóinknak a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi lapot, melynek előfizetési ára fél évre 3 ft., negyed évre 1 ft 50 kr. Kiadóhivatal: Nagy-korona u. 20.

TANÜGY.

A homonnai műfaragó szakiskola.

Hazai iparunk fejlesztése még a legújabb időig oly kérdés volt, a melyet sokszor hangoztattak hivatalos és magán körök anélkül, hogy tovább jutottak volna annál, hogy itt tenni kell, mert különben a nyers terményekben gazdag ország sem képes a mai államszervezet óriási kiadásait fedezni. A vidéki kiállítások, azután a budapesti is, arról győzték meg az állam intéző köreit, hogy a kezdet megvan az ipar terén is, csak haladni kell, hogy iparunk fejlesztésével anyagi erőnk növekedjék, adózó képességünk nagyobb legyen és így a nemzet és az állam gyarapodása biztos alapon álljon.

Hazánknak csendes, de folyton tevékeny iparfejlesztő telepe épen vármegyénkben van, ugyanis felső részének legjelentékenyebb helyén: Homonnán. A „műfaragó szakiskola” ez, amelynek célja, hogy a műfaragás, az asztalosság és az esztergályozás terén oly iparosokat képezzen, akik a finom és szép ízlésnek megfelelő iparcikkeket tudjanak előállítani. E faragó iskola nem nagy, de derék intézet, amely szerény anyagi ereje mellett is szép dolgokat művel. Vajjon miért ismerik oly kevesen a homonnai műfaragó szakiskolát? Még vármegyénkben sem igen méltányolják, pedig oly iparosokat nevel, akik megállják helyüket mindenütt, ha dolgozni akarnak; ily szép és gyakorlati pályára kell azt az ifjúságot terelni a melynek sem kedve, sem képessége nincs arra, hogy tudományos pályára menjen. De mint iparcikkeket készítő műhely is méltánylásunk érdemli a faragó iskola, mert cikkei szépek, jók és eléggé olcsók. Talán azért nem méltányoljuk, mert itt helyben van? A magyar ember sokszor többre veszi azt, a mi messziről jött, ellenben földije készítményét kevésre becsüli. Jó ideje, hogy ezt a szokásunkat kisorsítsa az, hogy méltányoljuk a magunkét és főképpen előnyt nyujtsunk ennek ekkor, ha olcsóbb is. Hazafiságból nem vehetjük a drágább hazai portékát, de ugyanabból már megtehetjük, hogy megvevessük, ha olcsóbb a hazai. Ujabbban már nyilatkozik a megérdemelt istápolás, a mennyiben az intézet távoli vidékről is nyer tanulókat, továbbá iparcikkeire való megrendelést. Megérdemli, hogy a magas miniszterium is fölemelje eddigi segítő-gét, amire nézve már alapos kilátás is van.

Az 1890/91-iki tanévben a homonnai műfaragó szakiskola folyamán a 14. évet fejezte be. Az intézetnek 14 növendéke volt, a kik közül a tanfolyam elvégzése után négyen nyertek képesítést a műfaragó és esztergályozó ipar üzésére. A végzett tanulók közül egy belép a budapesti iparművészeti iskolába, három pedig képesítésének megfelelő alkalmazást nyert. A műfaragó szakiskola által kiállított végbizonyítvány birtokosát az 1949/1888. IX. számú keresk. ministeriumi rendelet az illetékes nagykorúsága esetén az ipartörvény 4. §-ában említett képesítéshez kötött műfaragó és esztergályozó ipar üzésére és addig segédi munkakönyv elnyerésére jogosítja.

Az intézet a keresk. ministerium felügyelete alatt áll; ennek, továbbá a kassai ipar- és kereskedelmi kamarának és Homonna városának segítségével áll fenn.

A faragó iskolába oly tanulók vehetők fel, a kik a közép vagy polgári iskola II. osztályát sikerrel elvégezték. A tanfolyam 4 évre terjed; a tanév szeptember 1-én kezdődik; tandíj nincs, sőt az intézet látja el növendékeit díjmentesen a szükséges tan- és munkaeszközökkel. A tanulók a megfelelő elméleti oktatásban is részesülnek heti 12 órában, még pedig a következő tárgyakból: magyar nyelv, üzleti irálytan, földrajz, történet, mértan, számtan, könyvvitel és faipar-elmélet. A többi idő, azaz heti 36 óra a szabadkézi, ékítő- és bútortrajzolásra, továbbá a gyakorlati munkákra esik: a faragás, asztalosság, esztergályozás és mintázás. A faragás alá kerülő tárgyak rajzait maguk a tanulók készítik, még pedig az eléjük adott mintáknál nagyobb méretben, úgy hogy meglepő, különösen némelyik tanulóval az a jeles eredmény, a melyet a rajzolás, továbbá a faragási kivitel terén értek; különös gond fordított az utolsó évfolyamú tanulóknál a bútortrajzolásra és a részek összeállítására. A tanfolyam eddig csak 3 év volt, de ezután 4 lesz, hogy a tanulók az asztalosságot is tanulják, hogy ők ma gyek legyenek képesek egész bútordarabokat előállítani, tehát nemcsak a díszítésül szolgáló faragásban lesznek ezután szakavatottak, hanem magát a bútortárgyat is ők készítik.

Az intézet résztvesz a temesvári kiállításon, még pedig 150 zakrajzzal, továbbá 138 tárggyal, utóbbiak értéke 722 ft 10 kr. — Úgy halljuk, hogy eme tárgyak legnagyobb része már elkelt, pedig még alig, hogy megnyitották a kiállítást.

A felügyelő-bizottság tagjai gyakran meglátogatták az intézetet és mind az elméleti, mind a gyakorlati dolgok menetéről személyes meggyőződést szereztek; a vizsgálaton is jelen voltak, a mely néhány, gyengébb előképzettségű tanuló kivételével, mindnyájánál jó volt.

Fölhívjuk az érdeklődők figyelmét a hasznos intézetre, hogy terjesszék működését, hogy így a tanuló ifjúság ama része, a melynek az iparhoz kedve van, hajlamának megfelelő életpályát nyerjen. E szegény intézet senkit sem csábít szép szavakkal, hanem csak azt vonzza ide, a kinek a faragáshoz kedve van; itt kenyeret kap az ifjú kezébe egész életére. A szülők tájékoztatásául annyi említendő, hogy Homonnán egy tanuló havi teljes ellátása az igényekhez képest 10—14 ftba kerül.

CSARNOK.

Fürdői levél-féle.

— Izeltő a „Szobránczi Tilinkó”-ból. —

(Elfűtülhe: Mihály bácsi de Kemeche.)

... Rozzant füstös kürtő*) ... Jó ég / mit beszéltek? Még jól lehurrogat az inspektor, félek. Vagy azt mondja rólam, hogy hagymába estem, S kell, hogy három bába masszirozza testem. Hisz amit mondtam a fürdőről, nagy sértés, Tán nem tudom, hogy mit irt az »Egyetértés»? Hogy a fürdőben nagy »reformok» történtek, Olyan igaz az, mint az, hogy ma van péntek! Tehát ne tessék a fürdőnköt gyalázni, S ha igen: üstökét megtalálom rázni; Kisértetem a két csendőrről Hornyára, S ott elitéltek egy heti kalodára!

Megszepentem nagyon, e fenyegetésre; S legott fordítottam a dolgot kérésre: —Ne haragudj uram! ... rövidlító vagyok, Nekem homályos az, a mi másnak ragyog. A hajókotelet látom csak istrángnak, Az óriás bánát kiskoru pisztrángnak. A cifrán öltözött urhölgyet szöcskének, A frakkban pompázó gavallért kecskének. Tehát néhány percre egy göröcsövet kérek, Talán ekképen majd igaz utra térek, S látom, konstátalom, hogy a híres Szobráncz Arcáról végképen elenyészett sok ránc.

Uram, uram! a kit hívnak inspektornak, S jobb dölga van, mint a baskóci kántornak; Szétnéztem mindenütt, mindent megvizsgáltam; S a nagy reformokat sehohsem találtam. A Lohndiener most is rest mint tavaly vala; Csak ugy biceg ma is a szoba asztala. Gyufagyújtás nyoma a falakon maradt. A béka kuruttyol ma is lábunk alatt. Az egerek folyvást futkosnak, cincognak, Az ebek éjente vonitnak, morognak. Keservesen nyilik az ajtók závarja; Szekrény, ruha-fogas, az asztalost várja. Nincs semmi multság, semmi szórakozás, Csak az unalommal örökös birkozás.

— Eh uram! — mérgesen mördul az inspektor, Ugy beszél ön, mint egy romlott nevű rektor. Mint a vak a színről, a siket a hangról, A csecsemő leány bárlól és farsangról. Keressen, válasszon magasabb szempontot, S bölcsébben kezelje az itélet fontot! ... Nincs itt semmi reform?! Hát a sok beton kád Nem látott még olyat sem Uzsok, sem Biksád. ... Rest-e a Lohndiener: a »bon-ton» kívánja; A kinek nem tetszik, legyen szobalánya; Vagy ha nem szolgálja jól ki az a cseléd, Mennydörögjön reá: száz fánk essék, beléd! ... A szoba asztala biceg, — ezt is hallom, De ezt csakis az ön hibájának vallo; Ha hozott volna egy jó fűrészt magával, Nem lenne most baja az asztal lábával. ... Gyufagyújtás nyoma látszik a falakon?! Oh hogy nem csiphetem e szóért önt nyakon! Igy profanálni az ősi run-jegyeket, Melyek szülemeni látták a hegyeket; Látták Vihorlátot tüzlánggal szikrázni,

*) T. i. a szobránczi fürdő.

Szerk

Laborcz ósapánkat a bitóra mászni. Uram! e run-írás mesés értékű kincs, Sajnos, hogy mindenik vendég-szobában nincs. ... Béka kuruttyolás, egerek nyüzsgése Pókok kardala és szuhok ketyegése; Mind fontos tényező a fürdőkurában, Intve a vendéget: ne ül a szobában! Hanem menj a parkra jó levegőt szivni, Vagy erdőbe, rétre, szunyogokkal vivni. ... Hogy éjjel az ebek szüntelen vonitnak, S nem egy édes álmodtunkre silányitnak; Ez is alaptalan panasz a fürdőre. Hát a ki ezt mondja, nem tudja a dőre, Hogy mennyi kutya van Konstantinápolyban? Bizony több mint hangya, egy nagy hangyabolyban Azok is vonitnak, morognak, zörögnek, S nincs rájuk panasz a jámbor töröknek. Nincs, sőt ott az ebek jóletét élveznek, Habár voltaképen mi hasznot sem tesznek; Míg itt közhasznú és nagy a hivatásuk: A mély álomtól óv hangos ugatásuk. Pedig a mély álom nagyon veszedelmes, Testnek és léleknek egyaránt ártalmas; Tiltják is erősen: ugy doktor Róssay, Mint a fürdő-kodex paragrafusai. Ha tehát ebeink ily nagy hasznot tesznek, Helyes, hogy korlátlan uralmat élveznek. ... Ajtózávar, szekrény, fogas nincs jó rendben? Ugyan van-e még több malicia kendben? Hiszen megfordult itt több ízben gróf, báró; De egy sem volt közöttük ilyen »minden váró»? ... Nincs semmi multság, semmi szórakozás?! Hát ez ismét milyen büzös rugódzás! Nincs-e gyermek-torna, hölgy- és téfi-kugli? Nem jön-e Ungvárról gyakran ki egy Hügli? Nem huz-e talp alá való nőtát Lányi? Nem pedergeti-e a bajuszát Brányi? Nem lehet-e szedni mogyorót, vadalmát? S kérni a templomban az urnak irgalmát? Kirándulni néha a Vihorlát-ra. S Hornyá-ra, — hallgatni: Hányat üt az óra? Búcsúra szent-Illés napján Joeszénő-re? Vagy, ha messzebb tetszik, a szinnai köre? A patakban halat fogni és rákászni, A topolya fáknaq tetejébe mászni? Huzni minden dében, s este a harangot, Felkutatni itt és amott a visszhangot? Hallgatni a harkály fürgé kopogását, S a vadgalamb édes-keserű bugását? Madarakat fogni, ürgéket önteni, A tűzér manóvert meg-megtekinteni? Játszani naphosszat ostáblát, vagy sakkot, Vagy vegyelemezni szájával a makkot? S elmélkedni, a zöld pázsiton elnyulva: Hogy a fürdő mi szép lesz egy-két év múlva? Közli: — y.

HUMOR.

A jó feleség tündöése.

Jaj istenem, jaj istenem, be részeges is az én uram. Mindennap félliter pálinkát kell neki hozatnom a korcsmából. Ha nem voln-k olyan elővigyázó, a minő vagyok, hogy t. i. a felét magam iszom meg s a hijját vízzel pótolom. — holtra inná magát minden áldott nap...

Rendelet ellenére.

Orvos: Ön rendeletem ellenére tegnap megint bort ivott, érzem a gyors érverésről. Hany literrel ivott?

Páciens: (nyögve) Hja, ha én azt tudnám!...

A férj öröme.

K. Gy. legujabb apai örömét a következő velben tudatta szüleivel: »Sebtime tudósitlak benneteket, hogy feleségem ikreket szült. Legközelebb többet.« Fiatok. K. Gy.

A „Mátyás Diák”-ból.

GONDOLATOK.

Csak egy nőkérdés létezik s ez: — szeretsz engem?

Born.

A szerelem elüzi az időt, az idő a — szerelmet.

K.

A házasság olyan, mint egy ügyes-bajos per: az egyik fél mindig elégedetlen.

Balzac.

Házasság következik a szerelemre, mint füst a lángra.

Chamfort.

HIVATALOS RÉSZ.

13439 sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

10 főszoigabirónak.

A tarczali vincerell képezde igazgatóságának a peronospora viticola (szőlőlevél penész) fellépte tárgyában kélt s / a másolatban csatolt értesítését azon telhivással adom ki t. főszoigabiró urnak, hogy azt s-ölőbirtokosainkkal a legtágabb körben közölve, őket a leirt gyógy mód használatával ezen ujabb elemi csapás megelőzésére figyelmeztesse.

S. a.-Ujhely, 1891. július 28.

Matolai Etelo, alispán.

Másolat.

M. kir. vincerell iskola Tarczalon 407 sz. A tekintetes alispáni hivatalnak S. a.-Ujhely, Sajnálatlall kell tekintetességedet értesítenem, hogy a peronospora viticola (szőlőlevél penész) elősdi gombának a szőlőkben való felléptét a Hegyaljának

is már több pontján konstatáltam. Ezen gomba egyike a szőlő legveszélyesebb ellenségeinek, mert amely szőlőt meglep, annak pár hét alatt összes tökéit megfosztja leveleitől, miután a gomba által megtámadott levelek elhullanak és lehullanak, minek következtében azután ugy a szőlő fája, mint termése éretlen marad. Valamely szőlőben való fellépését arról ismerni fel, hogy a megtámadott töke leveleinek alsó lapján olyan lisztes kivirágzás (cukrozás vagy dér) jelentkezik, mellyel szemben a felső lapon a levél lemez elsárgul, később pedig az egész elszárad. A betegség szerencsére könnyen gyógyítható, illetve könnyen megelőzhető; ellenszere a rézgálic és oltott mészsó keverék, melynek 2-3%-os oldatával specialiter e célra készült permetező fecskendővel a levelek felső lapja finoman lepermetezendő. Hangsúlyoznom kell, hogy a gomba módfeletti szaporaságánál s terjedésénél fogva a permetezést a baj konstatálása után lehetőleg azonnal foganatba kell venni; a még meg nem támadott szomszédos szőlők tulajdonosainak pedig a veszélynek, az ő szőlőikben is való fellépését meg sem volna szabad várni, mert a sárgulásnak indult levelekre nézve a permetezés már későn jön s ugyancsak ez okból a megtámadott szőlőkben is a permetezést mindig először a még legkevesébb megsebzett részekre tanácsos megkezdeni. A jövő évben pedig az előző évben poronosporás szőlőkben nem is szabad a permetezéssel a bajnak szemmel is látható jelentkezéseig várni, hanem az első fecskendezést még május végén vagy június elején meg kell ejteni (mivel kezelésünk sikere akkor legteljesebb, ha már előre (preventive) gondoskodván a gombákat fel sem engedjük lépni) négy-hat hét mulva pedig a permetezést még egyszer meg kell ismételni. Meg kell végül még jegyezni, hogy a kezeléshez igen tiszta rézgálic veendő, s hogy ugy ezt, mint a permetező (legjobb a Vermorel-féle Eclair) Szávost Alfnálnál Budapesten lehet legbiztosabban beszerezni, s miként értesültünk, helyben Szöllősy Sándor urnál.

A szőlőbirtokosok ennél fogva felhívottnak, miszerint azok, kiknek nincs módjukban a permetezéshez szükséges fecskendőt megszerezni, annak megszerzése végett társuljanak, s amennyiben a permetezés módjait nem ismernék, kívánságukra a tarczali vincellérképezde igazgatója akár a társultak, akár az előjáróság egyszerű megkeresésére kész az eljárás bemutatása végett városunkban azonnal megjelenni, vagy írásban további felvilágosításokat adni.

S.-a.-Ujhely, 1891. július hó 28.

Ujfalusy Endre,
főbíró.

1946/891. ki. sz. *Zemplénavarm. számvevőségétől.*
Valamennyi községl, illetve körjegyzőnek Zemplénavarmegye területén.

A törvényhatósági utadó kivetése alkalmából benyújtott felszólalások elintézésével foglalkozó közigazgatási bizottsági küldöttség S.-a.-Ujhelyben ez évi jun. hó 27-én 1381. kb. szám alatt hozott határozatával elrendelte, hogy azon községi lakosok utadója is, akik utadó kötelezettségüket természetben rójják le, az utadó főkönyvben a megfelelő pénzügyi közzététel (tehát az igazminimálistáké 3 ftal, a kézimimálistáké pedig egyenkint 1ft 50 krral) előírassék s a kötelezettség teljesítése az illető minimálista nevére kiállított utadókönyvecskének lerovási részében nyugtattassék.

Midőn a t. küldöttség eme határozatáról a t. jegyző urat mihez tartás végett ezennel értesitem egyszersmind megjegyzem, hogy a természetbeni utadó kötelezettségüket teljesített minimálisták számbavétele legcélszerűbben a községi bírák és a természetbeni utadó kötelezettség teljesítését ellenőrző vármegyei utbiztosok közbenjöttével lesz eszközölhető, illetve eszközölendő.

S.-a.-Ujhely, 1891. jul. 30-án.

Dongó Gy. Géza,
számvevő.

S.-a.-Ujhely város főbírájától.
Felhívás.

A peronospora viticola (szőlőlevél penész) elősdi gombáknak a szőlőkben való fellépte S.-a.-Ujhelyben is konstatáltatott.

Ezen gomba egyike a szőlő legveszélyesebb ellenségeinek, mert amely szőlőt meglep, annak pár hét alatt összes tökéit megfosztja leveleitől, miután a gomba által megtámadott levelek elhullanak és lehullanak, minek következtében azután ugy a szőlő fája, mint termése is éretlen marad.

Valamely szőlőben való fellépését arról ismerni fel, hogy a megtámadott töke leveleinek alsó lapján olyan lisztes kivirágzás (cukrozás vagy dér) jelentkezik, mellyel szemben a felső lapon a levéllemez elsárgul, később pedig az egész elszárad.

A betegség szerencsére könnyen gyógyítható, illetve könnyen megelőzhető; ellenszere a rézgálic és oltott mészsó keverék, melynek 2-3%-os oldatával specialiter

e célra készült permetező fecskendővel a levelek felső lapja finoman lepermetezendő.

Hangsúlyoznom kell, hogy a gomba módfeletti szaporaságánál s terjedésénél fogva a permetezést a baj konstatálása után lehetőleg azonnal foganatba kell venni, a még meg nem támadott szomszédos szőlők tulajdonosainak pedig a veszélynek az ő szőlőikben is való felléptét nem lenne szabad bevárni, mert a sárgulásnak indult levelekre nézve a permetezés már későn jön s ugyancsak ez okból a megtámadott szőlőkben is a permetezést mindig először a még legkevesébb megsebzett részekre tanácsos megkezdeni; a jövő évben pedig az előző évben peronosporás szőlőkben nem is szabad a permetezéssel a bajnak szemmel is látható jelentkezésére várni, hanem az első fecskendezést még május végén vagy június elején meg kell ejteni, (mivel kezelésünk sikere akkor legteljesebb, ha már előre (preventive) gondoskodván a gombákat fel nem engedjük lépni) négy hét mulva pedig még egyszer ismételni kell.

Megjegyzendő, hogy a kezeléshez igen tiszta rézgálic veendő, s hogy ugy ezt, mint a permetező (legjobb a Vermorel-féle Eclair) Szávost Alfnálnál Budapesten lehet legbiztosabban beszerezni, s miként értesültünk, helyben Szöllősy Sándor urnál.

A szőlőbirtokosok ennél fogva felhívottnak, miszerint azok, kiknek nincs módjukban a permetezéshez szükséges fecskendőt megszerezni, annak megszerzése végett társuljanak, s amennyiben a permetezés módjait nem ismernék, kívánságukra a tarczali vincellérképezde igazgatója akár a társultak, akár az előjáróság egyszerű megkeresésére kész az eljárás bemutatása végett városunkban azonnal megjelenni, vagy írásban további felvilágosításokat adni.

S.-a.-Ujhely, 1891. július hó 28.

Ujfalusy Endre,
főbíró.

13246. sz. *Zemplénavarmegye alispánjától.*

10 főszolgabírónak.

Körözés és eredmény bejelentése végett kiadatik.
S.-a.-Ujhely, 1890. jul 25.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

2631. sz. A varannói járás főszolgabírájától. Tekintetes Alispán ur! Pohlodko János, vehézi cigány, mai napon jelentette, hogy István nevű 2 és fél éves fia f. évi jul. hó 19-én délután a lakásokul szolgáló cigánykunyhóból eltávozott s azóta elő nem kerül. Személyleírása következő: Neve: Pohlodko István. Kora: két és fél éves. Növése: korához képest is kicsiny. Haja: fekete. Szeme: fekete. Ruházata: egy ing. Beszél cigányul annyit, hogy magát megértetheti s nevét is megmondja. Különös ismertetőjel: tulkóvér. Tisztelettel bejelentem — a további eljárás végett — ezen körülményt. Kelt Varannón, 1891. évi július hó 21. napján. Főszolgabíró megbízásából Dr. Átányi József sk., szolgabíró.

12.453 és 12.718 sz. *Zemplénavarmegye alispánjától.*
10 főszolgabírónak.

I.

Köröztetés végett tudatom, hogy Gecze Pálné kis-kövesdi lakosnak egy pej szőrű, 2 éves kanca-csikója, homlokán csillaggal, hátsó ballába gatyos, a páczini mezőről elveszett.

II.

Köröztetés végett tudatom, hogy f. hó 6-án Battyán község határában egy fekete szőrű ló P. bélyeggel, kanca, bitangásban találtatott s jelenleg Sennyei Béla br. udvarán tartatik.

S.-a.-Ujhely, 1891. jul 22.

Matolai Etele alispán.

3884. sz./ki. 891. *S.-a.-Ujhelyi j. főszolgabírájától.*

Hirdetés.

Folyó év július 31-én, Nagy-Toronyán, egy fehér szőrű, hegyes szarvú, hátsó ballában bélyeggel ellátott, magyar fajú tehén bitangásban találtatott, a község házában őriztetik.

S.-a.-Ujhely, 1891. aug. 31.

Urbán Ferenc, t. főszolgabíró

1334 sz. I. *Szerencsi j. főszolgabírájától.*

Pályázati hirdetés.

A nyugdíjazás folytán üresedésben lévő Hernád-Németi (Zemplén) község jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A javadalom áll:

1. készpénz fizetés 295 frt 12 és fél kr.
2. természetbeni lakás
3. a megyeileg megállapított munkadíjak.
4. 17 kat. hold 824 öl szántóföld 2 kat. hold 891 öl rét használata f. évi október 1-től kezdve. Ennek adóját a jegyző fizeti.

Felhívom tehát a pályázni kívánókat az 1883. I. t. cz. 6. §-a szerint felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi augusztus hó 16 napjának d. u. 5 órájáig annál inkább adják be, mert a később beérkező és hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául augusztus hó 19 napjának d. e. 10 óráját H. Németi község házához tűzöm ki.

Szerencs, 1891. évi július hó 28. napján.

Matolay Béla, főszolgabíró.

3099 I. sz. 1891. *Szerencsi j. főszolgabírájától.*

Pályázati hirdetés.

A nyugdíjazás folytán üresedésben lévő megyeszói (Zemplén) község jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A javadalom áll:

1. készpénz fizetés 340 frt 67 kr.
2. természetbeni lakás
3. a megyeileg megállapított munkadíjak.
4. 9 hold 1029 öl szántóföld f. évi okt. 1-től kezdődő használata. Ennek adóját a jegyző fizeti.

Felhívom tehát a pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. t. cz. 6. §-a szerint felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi augusztus hó 16 napjának d. u. 5 órájáig annál inkább adják be, mert a később beérkező és hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául augusztus hó 18-ik napjának d. e. 10 óráját Megyasszó község házához tűzöm ki.

Szerencs, 1891. évi július hó 28. napján.

Matolay Béla s. k., főszolgabíró.

518. sz./rend. 891. *S.-a.-Ujhelyi j. főszolgabírájától.*

Körözés.

F. évi július 7-én Szabó Ferenc visi lakosnál egy tót arató napszámos juhásztól egyes ruházati cikkek eltolvajlása után megszökött, tarisnyáját, egy gőzgepről vató fesszűrő, egy rézcsap- és gözsiptal hátrahagyván.

Minthogy ezen tárgyak valószínűleg jogtalanul jutottak az illető birtalatába: felhívottnak az esetleg károsult gőzgeptulajdonosok, hogy hivatalom előtt jelentkezni ne terheltessenek.

Sátoralja-Ujhely, 1891. július 20.

Dökus Gyula főszolgabíró.

1674./ki. 91.

Gálszécsi j. főszolgabírájától.

Körözés.

Hajzer Endre, hardicsai lakor tulajdonát képező 5 hónapos, fehér szőrű, üsző borju elszaladt, f. hó 20-án.

Gálszécs, 91. juli 30-án

Szemere szolgabíró.

2683./I. sz. 91.

Homonnai j. főszolgabírájától.

Körözés.

Közírré teszem, hogy Grozócz községben, egy fehér hosszuszőrű, fölfele álló szarvú, magyar fajú, juh két hátsó lába ronggyal összekötve bitangásban találtatott s őrizet alá vétetett.

Homonnán, 1891. jul. 30-án.

Haraszthy Miklós főszolgabíró.

2176/I. 91. sz.

A tokaji járás főszolgabírájától.

A Zemplén tekintetes szerkesztőségének

S.-a.-Ujhelyben.

Vanszerencsém hivatalos tisztelettel felkéri, miszerint folyó hó 22-én Bodrog-Keresztur község határában talált 2 db. bitang lovat az alanti leírások alapján köröztetni sziveskedjék.

Egyik világos sárga, jegynélküli, 3 és fél éves kanca; másik barna sárga, jegynélküli, 3 és fél éves kanca; mely bitangásban talált lovak, ha gazdájuk folyó évi augusztus hó 26-ig nem jelentkezik, Bodrog-Keresztur község házában nyilvánosan elfognak árvereztetni.

Tokaj, 1891. július hó 27-én.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

6852. sz. II. 91.

Köröztetés.

Valamennyi községi előjárásának Zemplénvármegye területén.

A nagykárolyi kir. pénzügyigazgatóságnál alkalmazva volt Argyilán Mihály volt id. állami végrehajtó 7 forint 51 kr. elszámolatlan előleggel maradt tartozásban.

Felhívottnak a községi előjáróságok, hogyha a nevezett egyén tartozkodási helye tudomásukra jutna, azt ezen kir. pénzügyigazgatósághoz azonnal jelentsék be.

S.-a.-Ujhely, 1891. július 14-én.

Becske, kir. pénzügyigazgató.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.
21479., 22409., 23091., 23092., 23094., 23095., 23613., 24039.,
24040., 25238., 25239., 25474./VI. 891. szám.

Körröndelet.

Zemplénvármegye valamennyi községi, illetőleg körjegyzőjének.

Dohányjövédéki kihágással vádolt Tóth István volt kecskeméti lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Tátray Lajos, volt budapesti kereskedő, — dohányjövédéki kihágással vádolt Nyiri Pál volt feyvernnki lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Gyenes József volt török-szent-miklósi lakos, — dohányjövédék kihágással vádolt Ferenczi Ferencz volt hevesmegyei lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Bordacs Vendel és Bordacs Kálmán volt szolnoki lakosok, — dohányjövédéki kihágással vádolt Koczka Mária, Turák Istvánné volt török-szent-miklósi lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Dávid Ferencz cigány, volt battányi lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Nagy Péter volt leányvári lakos — dohányjövédéki kihágással vádolt Nagy Borbála, férj. Kerepesy Mártonné volt finkei lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Orbán Pál volt mucsonyi lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Moszkály Györgyné, szül. Csiszton Erzsébet volt tállyai lakos, ismeretlen helyre el-távoztak.

Utasittatik a cím, hogy nevezett egyéneknek jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálása esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S.-a.-Ujhelyben, 1881. június. 15.

M. kir. Pénzügyigazgatóság:

Beeske, kir. pénzügyigazgató.

22766. sz./II 91. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.
22507, 22093, 23614, 24766, 25363, 25240, 26543, 26811 s 26812
VI. 1891.

Körröndelet.

Valamennyi nagyközség elöljáróságának és körjegyzőségének.

Lottójövédéki kihágással vádolt Siska József,

Morvaországi születésű, volt szerencsi czukorgyári munkás, — dohányjövédéki kihágással vádolt Gaál Károly, volt tiszánánai lakos, dohányjövédéki kihágással vádolt Toták Pálné, szül. Balázs Rózsa, volt feyvernnki lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Palyok Jura Janku, volt suchai lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Oláh Péterné, szül. Imre Erzsébet, volt monosztor-pályi lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Brebán Stefan, volt m.-szigeti lakos, — dohányjövédéki kihágás miatt elítelt, Kovács László, volt majtsi lakos, — sörjövédéki kihágással vádolt Flamm Herman, volt alkenyéri (később pancsovai) lakos, — dohányjövédéki kihágás miatt elítelt Tordán Andrá, volt öcsödi lakosok — ismeretlen helyre el-távoztak.

Utasittatik a cím, hogy nevezett egyéneknek jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálása esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S.-a.-Ujhelyben, 1891. július 24.

M. kir. pénzügyigazgatóság:

Beeske, kir. pénzügyigazgató.

Nyilt-tér*)

Nyilatkozat.

Alulírottak az igazsághoz hiven kötelességünknek tartjuk ezennel kinyilatkoztatni, hogy Rácz Benjámin, volt sáros-kispataki jegyző, ki névjegyek útján is magát mint 1848—49 ik évi 9-ik zászlóaljbeli honvéd hadnagynak mutatja be a község előtt a IX-ik honvéd zászlóalj főtiszt zászlóalj állományának tagja soha sem volt, ő a világi fegyver letételéig csak is mint altiszt lajstromoztatott.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1891. évi július hó.

Glevitzky Sándor, **Bárczy József**
volt IX. honvéd zászlóaljbeli mint 1848—49. honvédszászlóalj
százados. zászlótartója, őrmester.

Ujfalusi Endre

volt ugyanazon zászlóalj őrmestere.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szolyva

Legerősebb natrontartalmú savanyúvíz. (84 r. kettő szénavas natron 10,000 r. vízben), túlságos gyomor-savképződés, gyomorégés és a gyomor számos egyéb bajai ellen.

Kiszárolagos szállító

MATTONI és WILLE, BUDAPEST.

Richter-féle
Fejettörő
Legujabb türelmi játék.
176 feladat.
Nagyon érdekes
és nagyon mulatságos.
Ára 85 kr.;
minden játékoszer kereskedésben kapható.
Kevesebb értékes utánzásoktól óvjunk magunkat és csakis oly skatulyákat fogadjunk el, melyeken a gyári jel a „veres Horgony” van.

A szerkesztő póstája.

Julianak — *Helyben.* Fátolyának felállítását nem kérjük. R. G. urnak — *Zboj.* A cimbalom csak kevésbé használt. — Ára 75 ft.
K-a A urnak — *Helyben.* Az ocu közt találtunk szemeket is. Ezek talán kikélnék főnkünköl.
Nyarálasi téveszmék. Cime infámisul magyartalan. Tartalmában nem nélkülözi az okos dolgokat, de stilusa, eljettől a végig, átigazítandó lenne.
P. M. urnak Ráska. A közlendők közé besoroztuk.
Egy legátus pech-je. Hétköznapi történet, hosszú lére föleresztve. A cselekvény benne ügyszólván semmi. Hogy a legátus elveszti a „csendesén” minden pénzét: ez csak rá nézve pech; mi nem sajnáljuk. Minek kártyázott?
M. P. A. urnak — *Mád.* Előbb a költemény-kötetet kell látnunk, s a méltatást ahhoz mérten igaztunk.
S. Gy. urnak — *Oreszka.* Mai számunkban megtalálja a kért felvilágosítást.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GEZA.

Főmunkatárs: **KAPÁS AURÉL.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE**

HIRDETÉSEK.

KÖZTŐ PÁL
Budapest, VIII. Üllői-ut 18. szám.
Ajánl.

Brantfordi önműködő kéveköto aratógépeket, legujabb és legegyszerűbb szerkezet, aczélalvánnyal; előnyei: a legnagyobb szilárdság és egyszerűség, a legnagyobb arató és a legalacsonyabb vágó képeség, a legkönnyebb járás és a legegyszerűbb csomokötés.

Compound gőzmozgonyokat, 40% tüzelőanyag megtakarítással. **Gőzmozgonyokat,** faszén és szalmafütre, 2 1/2—30 lőerejéig. **Sines gőzcséplőket,** legujabb szerkezet, 4-szer fordítható sinekkel, rendkívül hosszú, tehát toldást nem igénylő szalmarázokkal. **Szöges gőzcséplőket,** 3—4 lőerejű kettős tisztító szerkezettel, árpahéjazóval és választó hengerrel. — Továbbá mindenféle járgány cséplőket, vetőgépeket és egyéb gazdasági gépeket. **Olesó árak. Kedvező fizetési feltételek.** 5—8

Tk. 2077. sz. 1890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró, mint telekönnyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Földváry János végrehajtást szenvedő elleni 15 ft. 59 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbíró területén lévő a Szerencs község határában fekvő, a szerencsi 299. sz. tjkvben 575. hrsz. alatt felvett 230. öi. belsőségnek Földváry János tulajdonát, felerészben illető birtok illetősége 940 ft., továbbá a szerencsi 299. sz. tjkvben 650/1601/6, 1984/6. hrsz. alatt felvett 1/4-ad urb. külteleknek a felerészben végrehajtást szenvedő Földváry János birtok illetősége 349 ft., végre a szerencsi 299. sz. tjkv. felerészben a végrehajtás alatt álló és fele végrehajtás alatt nem álló Havas Sára tulajdonát felvett 506. hrsz. szőlő és hideg völgyön, a végr. törvény 1881. 156. §-a alapján egészben 56 ft., és ugyanazon tjkvben hasonlóan felerészben végrehajtást szenvedett, másik felerészben végrehajtás alatt nem álló Havas Sára tulajdonát felvett 811. hr. sz. hidegvölgyi szőlő 1881. 156. §-a alapján egészben 70 ft. becs- és ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megnevezett ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 25-ik napjának d. e. 10 órakor a telekönnyvi hivatal helyiségébe tüzetik ki.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 94 ft. 34 ft. 90 krt. 5 ft. 60 kr. 7 ft. készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt i. m. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbíró, mint telekönnyvi hatóságnál, 1891. évi jun. hó 17-ik napján.
Kiss György, kir. albjiró.

Kiadó.

Egy első emeleti lakás istállóval, vagy anélkül bármely percben kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

492./1891. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltó törvényszéknek 31330/91 sz. végzésével Stern Antal felperes részére Maliczky Lajos és Friedmann Vilmos alperesek ellen 100 ft s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán nevezett alperesektől S.-a.-Ujhelyben 1891. évi június hó 8-án lefoglalt s 355 ftra becsült ingóságokra a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró, mint telekönnyvi hatóság végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszínén, vagyis S.-a.-Ujhelyben alperesek boltjában leendő megtartására határidőül 1891. évi augusztus hó 5-ik napjának délutáni 3 órája tüzetik ki, a mikor bíróság lefoglalt órák, bolti cikkek s egyéb különféle ingóságok az 1881. 50. t. cz. 107. és 108. §§-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívotnak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyra elsőséggel bírnak, miszerint elsőségségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál, az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.
Kelt S.-a.-Ujhely, 1891. évi július hó 21-ik napján.

Pál Lajos, kir. bir. végrehajtó,

Egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik Klein Géza fűszer és vegyes kereskedésében S.-a.-Ujhely.

TK. 2712. szám
1891.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. trvszék mint telekönnyvi hatóság közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár végrehajtatónak Pálóczy Sándor végrehajtást szenvedő elleni 31 ft. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság) területén lévő S.-a.-Ujhely községében fekvő, a s.-a.-ujhelyi 696. sz. tjkvben foglalt +1677. hrsz. belhely és 123. öi. sz. házból a Pálóczy Sándor 1/6 részben illető jutálékra 288 ftban és a +1678. hrsz. kertből ugyanott 1/6-od részben illető jutálékra az árverést 200 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1891. évi szeptember hó 17-ikén d. e. 9 órakor ezen kir. trvszék tki helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 28 ft 80 kr. és 20 ftot készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ban jelzett árfolyammal szám. 1881. és az nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rend. 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. trvszék, mint tkvi hatóságnál S.-a.-Ujhelyben, 1891. évi július hó 8-ik napján.

Raisz Béla, kir. trvszki biró.

Eladók.

Löcherer Andornál, (Olchváry-féle ház) gazdasági eszközök és gépek, hajtó, és fedeles kocsik. Továbbá nappali szoba butorzata, és egyéb butorok szabad kézből bármely percben eladók.

Bérbe adó.

200 hold tagosított birtok, Nagyfalu (Szabolcsm.) határában, az országút és vasút mellett, mindkét irányban állomásokhoz közel, azonnal bérbeadandó. Föltételek a tulajdonosnál; cím a kiadóhivatalban.

Két darab „pinzgau“-i tenyész-bika egyik 3 éves, másik egy éves a nagy-kázméri uradalomnál eladó.

Orosz Péter,
uradalmi tiszt.

A már évek óta fennálló

Első zempén-megyei honi bútortermek

Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren
(dusan berendezett fióküzlet Kassán)

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

melátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben és Kassán ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

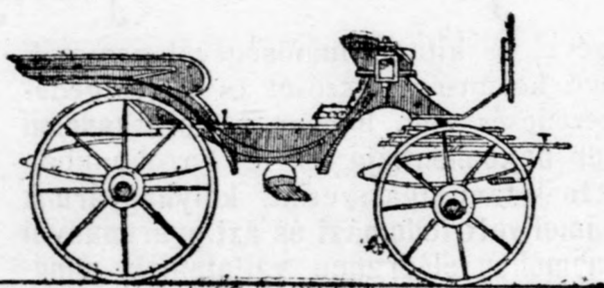
szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü künő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és dísz-bútorok leg-elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben szalongszék- és különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlásán mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árban szerezheti be.

Továbbá ajánlom még dusan felszerelt

tükör- és képraktáramat.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Jakobovics Armin.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben a Rákóczi-utczában lévő

kocsigyártó műhelyemben

készletben lévő mindenféle kocsikat nagy választékban és a gazdálkodáshoz szükséges könnyü és nehéz szekereket, valamint az ugynevezett amerikai kocsikat a legjutányosabb árak mellett árusítom. Viselt kocsikat becserelek.

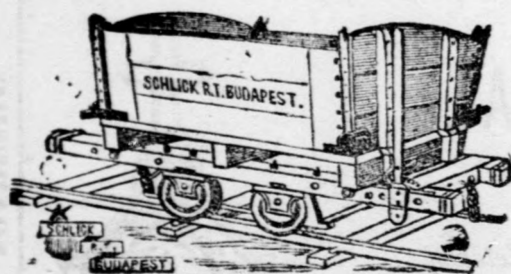
Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért kezességet vállalok.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Kótits László,

4-10

kocsi-gyártó.

Szállítható
mezei
vasutakat

gazdasági erdészeti és ipari célokra legjobb
kivitelben jutányos árakon, továbbá:

SCHLICK-féle mélyítő-

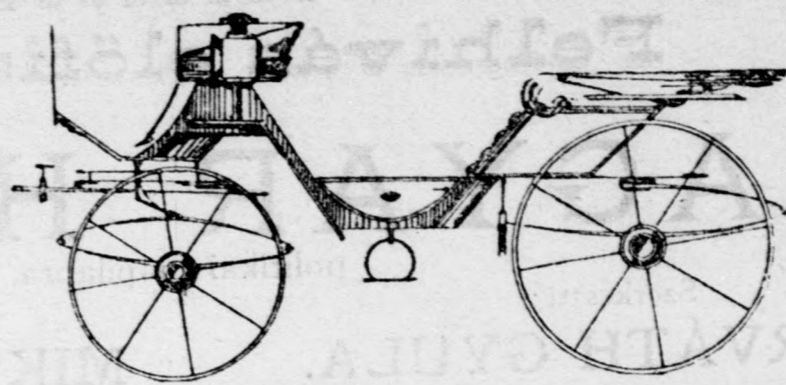
és

egyetemescél-ekéket

(SACK-rendszer)

jelentékeny leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár
BUDAPESTEN.

HIRDETMÉNY.

Alulírott van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben, Kossuth-utca 188. szám alatt lévő

kocsi gyártó műhelyemben

készletben lévő mindennemü kocsikat és a gazdálkodáshoz szükséges könnyü és nehezebb szekereket, valamint könnyü magyar és lengyel formájú homokfutó szekereket különféle kivitelben és leszállított áron adok el.

Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért felelősséget vállalok.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Kulits János,

13-

kocsi gyártó.

A fővárosba felránduló földieimnek

legolcsóbb bevásárlási forrásul ajánlom

Váci-körút 4. szám alatt lévő

ujjonnan megnyitott és jól berendezett dús raktáramat

honi és belföldi gyártmányú

arany-, ezüst-ékszer és órákban

valamint e szakba vágó javítások

lelkiismeretes és a legolcsóbb árban elkészítését.

Legújabb sétatobok finom ezüst fogantyúval 5 firtól 20 firtig,

Vidéki megrendeléseket a legnagyobb pontossággal eszközölök.

Szülővárosom és vármegyém n. é. közönségének becses pártfogásáért esd mély tisztelettel

SCHWARZ H. ARMIN,

órák és ékszerész

5

Budapest, váci-körút 4. szám.

Egyetlen kísérlet által mindenki meggyőződhet arról, hogy

csakugyan a leghathatósabb irtószer minden rovar ellon, mely meglepő erővel és gyorsasággal gyökeresen pusztít minden ártalmas férgét és rovar. Legalkalmasabban használható a „Zacherlin” takarékcsekkendővel.

A „Zacherlin” nem kell a közönséges rovarirtó porral összetéveszteni, mert a „Zacherlin” egy oly szabadalmazott különlegesség, mely soha és sehol sem kapható másként, mint lepecsételt és „Zacherlin” névvel ellátott palackokban.

A ki tehát „Zacherlin” kíván és más, papírban csomagolt, port elfogad, az mindég csalódva lesz.

11-12

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsesy Péter, Reichard Gyula, Behnya testvérek, Cs. Buday Ákos és Budán Ferencznél, Bárzy Bélánál.
Homonnán: Pápay P., Szekerek A. és Walaschek Ignácznál.
Varannón: Gaál Sándor és Cseri Hermannál.
Sárospatakon: Pavletits György s Palsó Lászlónál.
Szerencsen: Rochlitz Dezsónél.
Tokajon: Reiner D., Olay La os, Deka Soma, Czigány Béla, Grosz Izrael és Frisch Vilmos.
Nagy-Mihályban: Marmorstein Eugen, Glück Mór és Tolvay Imrénél.
Tállya: Siechermann Jac. és fiainál.